

Link ที่มาของข่าว : <https://mgronline.com/local/detail/9630000104826>

ข้อสรุป (Key message)

มาตรการควบคุมป้องกันและสื่อสารความเสี่ยงโรคโคโรนา 2019 สำหรับประชาชน

1. สถานการณ์ ความสำคัญ ปัญหาที่พบ

1.1.บทวิเคราะห์จากเนื้อความข่าว

สืบเนื่องจากสื่อออนไลน์มีการแชร์ข่าว หัวข้อ “คนขายแดนแม่สอดฮืออีก! จี้ปิดด่านฯ เชื่อมเมียวดีสกัดพม่าติดโควิดหลุดข้ามฝั่งซ้ำ” เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2563 โดยอ้างอิงแหล่งข่าวจากสื่อ mgronline.com ตามลิงค์ต่อไปนี้ <https://mgronline.com/local/detail/9630000104826> โดยเนื้อหาระบุว่า

กลุ่มเครือข่ายภาคประชาชนขายแดนแม่สอด จ.ตาก ได้มารวมตัวชุมนุมอย่างสงบบริเวณหน้าประตูด่านพรมแดนถาวรแม่สอดแห่งที่ 2 เชิงสะพานมิตรภาพไทย-พม่า แห่งที่ 2 อ.แม่สอด จ.ตาก เพื่อทวงถามความคืบหน้าการเรียกร้องให้ปิดด่านฯ แม่สอดแห่งที่ 2 เป็นการชั่วคราวเพื่อสกัดกั้นโควิด-19 หลังจากได้รวมตัวชุมนุมยื่นหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดตากมาแล้วครั้งหนึ่งเมื่อ 3 วันก่อน แกนนำชาวบ้านได้เปลี่ยนกันพูดปราศรัยถึงการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐที่ยังหละหลวมจนคนขับรถขนส่งสินค้าชาวพม่า 3 ราย ซึ่งติดเชื้อโควิด-19 หลุดเข้าไปในเขตตลาดสดเทศบาลนครแม่สอด และยังเดินทางไปตามชุมชนที่มีคนหนาแน่นหลายจุด จนต้องมีการระดมตรวจหาเชื้อโควิด-19 ทัวอำเภอแม่สอดจนถึงเวลานี้

ต่อมา นายสมชัย กิจเจริญรุ่งโรจน์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดตาก พร้อมเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองจังหวัดตากและอำเภอแม่สอด ได้เข้าเจรจากขอให้ชาวบ้านส่งตัวแทนเข้าไปประชุมหาทางออกร่วมกันภายในห้องประชุมด่านพรมแดนถาวรแม่สอดแห่งที่ 2 จนเวลาผ่านไปนานกว่า 2 ชั่วโมง ตัวแทนชาวบ้านและตัวแทนจากจังหวัดตากจึงสามารถบรรลุข้อตกลงร่วมกันว่าจะไม่มีการปิดด่านพรมแดนถาวรแม่สอดแห่งที่ 2 แต่เจ้าหน้าที่จะตรวจคัดกรองบุคคลทั้งคนไทยและคนพม่าที่เข้ามาส่งสินค้าภายในเขตผ่อนปรนหน้าด่านฯ อย่างเข้มงวด และไม่อนุญาตให้คนขับรถชาวพม่าเดินทางเข้าไปในเขตตัวเมืองแม่สอดอย่างเด็ดขาด โดยให้อยู่ภายในเขตผ่อนปรนนี้เท่านั้น ทำให้ชาวบ้านพอใจในข้อตกลงระเบียบปฏิบัติแล้วสลายการชุมนุมโดยไม่มีเหตุการณ์รุนแรงแต่อย่างใด

ส่วนบรรยากาศภายในพื้นที่เขตผ่อนปรนหน้าด่านพรมแดนถาวรแม่สอดแห่งที่ 2 ทีมแพทย์และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้นำรถตรวจชีวโมเลกุลพระราชทาน 2 คันตั้งจุดบริการตรวจโควิด-19 ให้แก่คนขับรถสินค้าทั้งไทยและพม่าทุกคนโดยไม่มีค่าใช้จ่าย เพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นการปฏิบัติการเชิงรุกในการสกัดกั้นการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ระหว่างประเทศ

1.2.ข้อมูลทางวิชาการที่สำคัญ

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มมีการระบาดตั้งแต่เดือนธันวาคม 2562 เป็นต้นมา โดยเริ่มที่มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน และแพร่ระบาดไปหลายประเทศทั่วโลก ซึ่งปัจจุบัน มีผู้ป่วยยืนยันมากกว่า 226,302 ราย และเสียชีวิต 9,285 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 20 มีนาคม 2563) โดยติดต่อผ่านทาง การสัมผัสโดยตรงกับสารคัดหลั่งของคนหรือสัตว์ที่อาจเป็นแหล่งรังโรค โดยองค์การอนามัยโลกได้ประเมินสถานการณ์ และเห็นว่า การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แพร่กระจายได้อย่างรวดเร็วจนน่ากังวล ในวันที่ 30 มกราคม 2563 องค์การอนามัยโลกจึงได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern) และแนะนำทุกประเทศให้เร่งรัดการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค

เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดตาก โดยมีฝ่ายสาธารณสุขจังหวัดตาก ฝ่ายปกครอง ทหารหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 4 อ.แม่สอด ตรวจคนเข้าเมือง จ.ตาก ตำรวจภูธรจังหวัดตาก ด้านศุลกากรจังหวัดตาก แพทย์โรงพยาบาลแม่สอด แขวงทางหลวงตาก 2 อ.แม่สอด หอการค้าจังหวัดตาก สมาอุตสาหกรรมจังหวัดตาก และผู้ประกอบการขนส่ง ที่ห้องประชุมด่านพรมแดนไทย-เมียนมา แห่งที่ 2 บ้านวังตะเคียน ต.ท่าสายลวด อ.แม่สอด จ.ตาก โดยกล่าวถึงสถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่ อ.แม่สอด และการจัดระเบียบพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างรถยนต์บรรทุกสินค้าไทยกับเมียนมา ที่ด่านพรมแดนแม่สอด-เมียวดี สาธารณสุขจังหวัดตากได้ทำแผนตรวจเชื้อเชิงรุกทั้งหมดภายใน 7 วัน เพื่อให้เร่งปูพรมทั้งหมดในกลุ่มเสี่ยง เช่น ในพื้นที่ที่มีการข้ามแดน หรือแหล่งอาศัยที่มีผู้อาศัยมีญาติพี่น้องที่ข้ามแดนยังหลงเหลืออยู่ รวมทั้งพื้นที่หมู่บ้าน ชุมชนในเขตเทศบาลที่มีความเสี่ยงด้วย ซึ่งขณะนี้มีการเก็บตัวอย่างไปตรวจเกือบ 5,000 ตัวอย่าง มีผลออกมาเป็นลบทั้งหมด และขณะนี้ผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 5 คนเท่านั้น ไม่มีผู้ป่วยเพิ่มขึ้นแต่อย่างใด ผู้ว่าราชการจังหวัดตากกล่าวว่า ขณะนี้ยังต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด และทางสาธารณสุขต้องเร่งปูพรมให้เกิดความมั่นใจมากที่สุด จากการที่จังหวัดได้ออกคำสั่งและมาตรการไปนั้น จะส่งผลกระทบต่อการใช้วิถีชีวิตของประชาชน หากมีการประเมินการสอบสวนโรค การตรวจหาผู้ป่วยเชิงรุกจำนวนผู้ป่วยในฝั่งเมียวดี ประเทศเมียนมา สถานการณ์จะดีขึ้นและคลายความกังวลได้ และสาธารณสุขจะมีการผ่อนคลายมาตรการต่างๆ ล่าสุด ฝ่ายสาธารณสุขจังหวัดตาก สำนักงานควบคุมโรคติดต่อที่ 2 จ.พิษณุโลก และโรงพยาบาลแม่สอดได้ตรวจเก็บตัวอย่างของพนักงานตามร้านค้าสะดวกซื้อ และจุดที่มีความเสี่ยงใน อ.แม่สอด

มาตรการควบคุมป้องกันและสื่อสารความเสี่ยงโรคโคโรนา 2019 สำหรับประชาชน

- หลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานที่ที่ผู้คนพลุกพล่าน หรืออยู่ในสถานที่ที่การระบายอากาศเป็นระบบปิด เช่น อยู่ในห้องประชุม ศูนย์แสดงสินค้า ศูนย์การค้า โรงภาพยนตร์ เป็นต้น หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ ให้สแกนคิวอาร์โค้ด “ไทยชนะ” ทุกครั้งที่เข้า-ออกสถานที่ ใช้หน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าตลอดเวลา และรักษาระยะห่างไม่น้อยกว่า 1 - 2 เมตร หรือ 1 - 2 ช่วงแขน และใช้เวลาพบปะผู้อื่นให้สั้นที่สุด ร่วมกับปฏิบัติตนเพื่อสุขลักษณะส่วนตัว ได้แก่
 - หมั่นล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่ หรือแอลกอฮอล์เจล ไม่นำมือมาสัมผัสตา จมูก ปาก โดยไม่จำเป็น
 - ไม่ใช้ของส่วนตัวร่วมกับผู้อื่น (เช่น ผ้าเช็ดหน้า แก้วน้ำ ผ้าเช็ดตัว) เนื่องจากเชื้อก่อโรคทางระบบทางเดินหายใจสามารถเข้าสู่ร่างกายได้ทางการสัมผัสสารคัดหลั่งของผู้ติดเชื้อ
 - รับประทานอาหารปรุงสุกร้อน

2. สำหรับสถานที่ประกอบการอื่น ๆ นอกจากการทำความสะอาดพื้นผิวและการใส่หน้ากากอนามัย หรือ หน้ากากผ้า ผู้ประกอบการต้องจำกัดจำนวนการเข้าใช้บริการตามมาตรการป้องกันโรคตามที่ราชการกำหนดเพื่อป้องกัน

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และตรวจวัดอุณหภูมิของผู้ใช้บริการ และประชาสัมพันธ์เพื่อการสแกนคิวอาร์โค้ด “ไทยชนะ”

3. ประชาชน ร่วมกันเฝ้าระวังอาการไข้ และอาการระบบทางเดินหายใจของคนในพื้นที่ รวมถึงคนต่างด้าวที่เพิ่งเข้ามาอยู่ในชุมชน ได้แก่ แรงงานต่างด้าว นักท่องเที่ยว เป็นต้น เพื่อเข้ารับการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในชุมชน

4. จัดเว้นการจ้างแรงงานผิวดกกฎหมาย หรือแรงงานต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรไทย โดยไม่ได้รับอนุญาต ร่วมกับนายจ้างสอดส่องดูแลลูกจ้างที่มีอาการป่วยโรคทางเดินหายใจ

2. การดำเนินงานด้านสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง

กรมอนามัย ได้ออกแนวทางการดูแลสุขภาพอนามัยส่วนบุคคล เพื่อป้องกันและลดการแพร่เชื้อ COVID-19 ด้วยหลักการ 3 ล. “ลด เสี่ยง ดูแล” โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ลดสัมผัส

- ล้างมือให้สะอาดด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ทุกครั้ง ก่อนรับประทานอาหาร หลังใช้ส้วม หรือหลังจากไอ จาม หรือหลังสัมผัสจุดเสี่ยงที่มีผู้ใช้งานร่วมกันในที่สาธารณะ เช่น กลอนหรือลูกบิดประตู ราว จับหรือราวบันได เป็นต้น

- ลดการปนเปื้อนและแพร่กระจายเชื้อโรค โดยเฉพาะเมื่อไอหรือจาม ควรใช้ผ้า หรือกระดาษทิชชู ปิดปาก จมูก แล้วนำไปทิ้งในถังขยะที่มีฝาปิด หากไม่มี ให้จามใส่ข้อศอก โดยยกแขนข้างใดข้างหนึ่งมาจับไหล่ ตัวเองฝั่งตรงข้าม และยกมุมข้อศอกปิดปากและจมูกตนเองก่อน ไอ จามทุกครั้ง เมื่อเจ็บป่วยให้ใช้หน้ากากอนามัย

2. เลี่ยงจุดเสี่ยง

- หลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่ที่มีคนหนาแน่น แออัด หรือพื้นที่ปิด โดยเฉพาะผู้สูงอายุ เด็ก และ สตรีตั้งครรภ์ หากจำเป็นให้ใส่หน้ากากตามความเหมาะสม เช่น หน้ากากผ้า

- หลีกเลี่ยง หรืออยู่ห่างจากผู้ที่มีการไอ จาม และมีความเสี่ยงที่จะติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ อย่างน้อย 1 เมตร - หลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก โดยไม่จำเป็น

- ผู้ที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ผู้สูงอายุที่อายุมากกว่า 70 ปี เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ผู้มีโรคเรื้อรัง เช่น เบาหวาน โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง โรคปอด ให้เลี่ยงการออกนอกบ้าน เว้นแต่จำเป็น ให้ออกนอกบ้านน้อยที่สุด ในระยะเวลาสั้นที่สุด

3. ดูแลสุขภาพตนเองและสังคม

- ดูแลตัวเองด้วยการเลือกทานอาหารที่ร้อนหรือปรุงสุกใหม่ๆ หากทานอาหารร่วมกันให้ใช้ช้อนกลาง ออกกำลังกายสม่ำเสมอ และพักผ่อนให้เพียงพอ

- หากเดินทางกลับจากประเทศหรือพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ควรกักตัวเองที่บ้าน 14 วัน และปฏิบัติตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข

- รักษาระยะห่างทางสังคม ด้วยการอยู่ที่บ้านหรือเลือกทำงานที่บ้าน หากออกนอกบ้านให้รักษาระยะห่างระหว่างบุคคลไม่น้อยกว่า 1-2 เมตร ในทุกที่ตลอดเวลา

3. ข้อเสนอแนะต่อกระทรวงสาธารณสุข

1. ควรมีการให้คำแนะนำ พัฒนาสื่อ สนับสนุนองค์ความรู้ และแนวทางในการจัดการสุขอนามัยการป้องกันตนเอง การสื่อสารความเสี่ยงให้แก่ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงอย่างต่อเนื่อง เช่น บริเวณด่าน ชายแดน เป็นต้น

4. Reference และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง

4.1 เอกสารอ้างอิง

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.(2563). แนวทางการดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคล เพื่อป้องกันและลดการแพร่เชื้อ COVID-19 ค้นเมื่อ 21 ตุลาคม 2563 จาก

<http://covid19.anamai.moph.go.th/th/download.php?ref=oJEaLKEinJk4oaO3oJ93MRksoJlaoUEcnJM4pKOSoJl3oRkvoJSaqUEsnFM4AaN0oGu3BRj1oKSaEKExnJy4KjoSo3QoSo3Q>

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.(2563). รายงานสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ค้นเมื่อ 21 ตุลาคม 2563 จาก <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/situation/situation-no291-201063.pdf>

4.2 ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง

-

ในอนาคตอาจมีข้อมูลสนับสนุนทางวิชาการเพิ่มขึ้น โปรดติดตามต่อไป

RRHL Center

วันที่ตรวจสอบข่าว 21 ตุลาคม 2563